

Antud faktillehe eesmärk on tutvustada Eesti noortevaldkonna olukorda 2025. aasta riigieelarvest tulenevate kärpete valguses.

2024. aastal Haridus- ja Teadusministeeriumi strateegilise partnerluse raames tegevustoetust saanud organisatsioonid noortevaldkonnas:

Noorteühingud (12 tk): Eesti Noorteühenduste Liit, Eesti Õpilasesinduste Liit, Eesti Üliõpilaskondade Liit, Eesti Skautide Ühing, Eesti Väitlusselts, Noorteühing Eesti 4H, Eesti Gaidide Liit, Mittetulundusühing YFU Eesti, Mittetulundusühing Avatud Vabariik, Noorte Naiste ja Noorte Meeste Kristlike Ühingute Liit, Mittetulundusühing VeniVidiVici, Noorteühing Tugiõpilaste Oma Ring Eestis

Noorsootöö ühingud (2 tk): Eesti Noorsootöötajate Kogu, Mittetulundusühing Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus

Huvialavaldkondade katusorganisatsioonid (6 tk): Mittetulundusühing Eesti Tantsuhuvihariduse Liit, Eesti Muusikakoolide Liit, Eesti Teadushuvihariduse Liit, Eesti Kunstikoolide Liit, Eesti Huvikoolide Liit, Mittetulundusühing Eesti Erahuvialakoolide Liit

Noortevaldkond, kuhu kuuluvad noorteühingud, noorsootöö ühingud ja huvialavaldkondade katusorganisatsioonid, saab 2025. aastal eelneva aastaga võrreldes 742 198 € ehk 34,65% suuruse kärpe.

(1) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa noortevaldkonnale (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid): **2 142 198€**

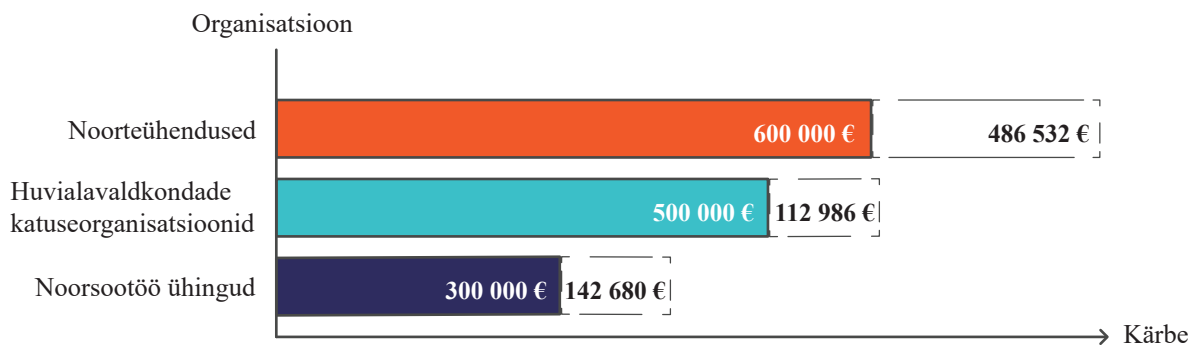
Haridus- ja teadusministri käskkirj. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

(2) 2025. aasta riigieelarve seletuskirja kohaselt on 2025. aasta noortevaldkonna (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid) toetuse kogumaht: **1 400 000€**

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 114-115.

Noortevaldkonna toetuse suurus väheneb eelneva aastaga võrreldes **742 198€** võrra, ehk **34,65%**.

Haridus- ja Teadusministeeriumi toetus Eestis tegutsevatele noorsootöö ühingutele, huvialavaldkondade katusorganisatsioonidele ja noorteühingutele väheneb 2025. aastal kokku 742 198 €: noorteühingutele 486 532 €, noorsootöö ühingutele 142 680 € ja huvialavaldkondade katusorganisatsioonidele 112 986 €.

(1) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa noorteühingutele: **1 086 532€**

Haridus- ja teadusministri käskkiri. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

(2) 2025. aasta riigieelarve seletuskiri – “Noorteühinguid rahastatakse (**0,6 mln**), et pakkuda noortele mitmekülgseid arenguvõimalusi mitteformaalse õppekeskkonnas (sh sotsiaalemotsionaalsed oskused; kriitilise analüüsi ja probleemilahendamise oskused; meeskonnatöö).”

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 114

(3) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa huvialavaldkondade katusorganisatsioonidele: **612 986€**

Haridus- ja teadusministri käskkiri. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

(4) 2025. aasta riigieelarve seletuskiri – “Huviala valdkonna strateegiliste partnerite rahastusega (**0,5 mln**) toetatakse noori oma huvialade leidmisel ja luuakse võimalused meelepärase huvialade ja annetega tegelemiseks kvaliteetse ja mitmekesise huvihariduse pakkumise kaudu.”

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 115.

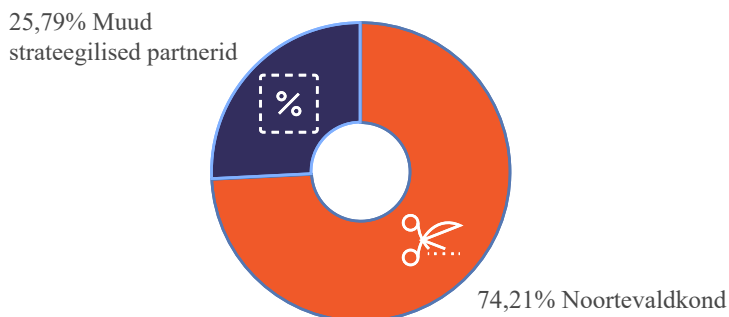
(5) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa noorsootöö ühingutele: **442 680€**

Haridus- ja teadusministri käskkiri. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

(6) 2025. aasta riigieelarve seletuskiri – “Noorsootööühinguid toetamisega (**0,3 mln**) muudetakse noorsootöö meetodid kaasaegseks ja luuakse keskkond, kus noortega töötavad professionaalse ettevalmistusega väärtustatud spetsialistid.”

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 115.

Noortevaldkond saab strateegiliste partnerite seas kõige suurema kärpe, mis moodustab koguni 74,21% kogu strateegiliste partnerite toetuste vähendamisest.

(1) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa noortevaldkonnale (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid): **2 142 198€**

Haridus- ja teadusministri käskkiri. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

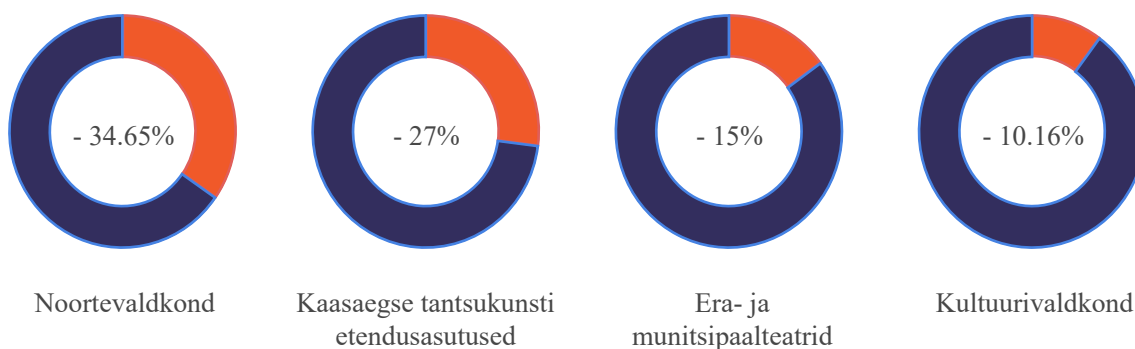
(2) 2025. aasta riigieelarve seletuskirja kohaselt on 2025. aasta noortevaldkonna (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid) toetuse kogumaht: **1 400 000€**

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 114-115.

(3) Noortevaldkonna toetuse suurus väheneb eelneva aastaga võrreldes 742 198€ võrra, ehk 34,65%. Haridus- ja Teadusministeeriumist edastatud info kohaselt kogu kärpe ulatus strateegilistele partneritele: **1 000 000€**

Haridus- ja Teadusministeeriumi 27.10.2024 saadetud email partneritele: *Tänaseks on teada, et strateegiliste partnerite voorude kogumaht väheneb umbes miljoni euro võrra.*

Noortevaldkond, kuhu kuuluvad noorteühingud, noorsootöö ühingud ja huvialavaldkondade katusorganisatsioonid, saab võrreldes teiste valdkondadega suurima kärpe. Toetus väheneb 2025. aastal eelneva aastaga võrreldes 742 198 € ehk 34,65%.

(1) 2025. aasta riigieelarve seletuskirja kohaselt on 2025. aasta noortevaldkonna (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid) toetuse kogumaht: **1 400 000€**

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 114-115.

(2) Haridus- ja Teadusministri käskkirjaga kinnitatud 2024. aasta tegevustoetuse summa noortevaldkonnale (noorteühingud, noorsootöö ühingud, huvialavaldkondade katusorganisatsioonid): **2 142 198€**

Haridus- ja teadusministri käskkirja. Haridus- ja Teadusministeeriumi 2022-2024 partnerlusperioodiks valitud strateegiliste partnerite 2024. a tegevustoetuse kinnitamine. (2024).

(3) Kaasaegse tantsukunsti etendusasutuste tegevustoetus väheneb järgmisel aastal käesoleva aastaga võrreldes kokku 27%.

Kuningas, R. (2024). Tantsuvaldkond: ETA toetuse lõpetamine on Eesti tantsukunstile liiga suur hoop. Eesti Rahvusringhääling.

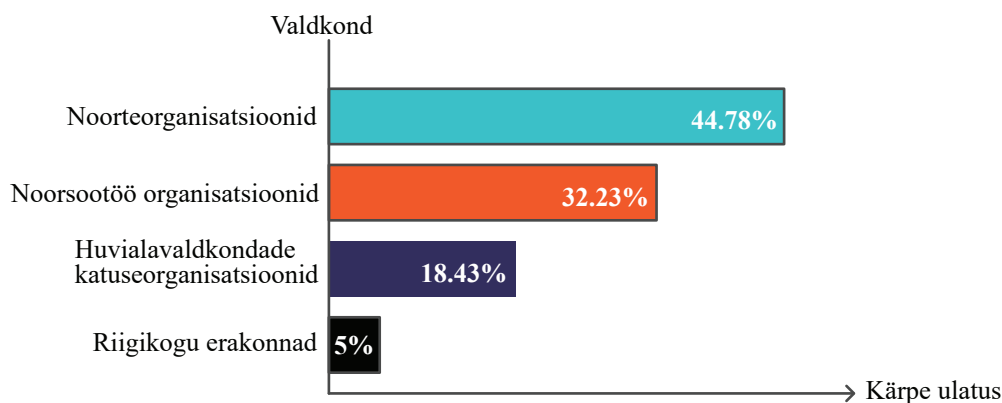
(4) Era- ja munitsipaalteatritele eraldatakse 2025. aastal eelneva aastaga võrreldes **500 000€** ehk 15% vähem.

Pärli, M. (2024). Riigi toetused jäävad pooled era- ja munitsipaalteatritest. Eesti Rahvusringhääling.

(5) Kultuurivaldkonna kärpe, mis puudutab kultuurivaldkondade töötajaid ja erinevate loomeliitude esindajaid moodustab 10,16% kogu plaanitavast kärpest, samas kui kultuuri osa eelarvest on vaid 1,77%.

Baltic News Service. (2024). Kultuuritöötajad kogunevad teisipäeval riigikogu ette piketile. Postimees.

Riigikogu erakondade rahastus väheneb 2025. aastal 256 000 € võrra, mis on 5% vähem kui eelmisel aastal – oluliselt väiksem kärpe võrreldes noortevaldkonna 44,78%, 32,23% ja 18,43% vähendustega. Riigikogu erakonnad ning noorteorganisatsioonid on mittetulundusühingutena mõlemad kodanikuühiskonna osad.

(1) Programmi Erakondade rahastamine tegevuse raames toetatakse Riigikogu valimistel vähemalt 2% häältest kogunud erakondi ning programmi eesmärk on, et Riigikogus esindatud erakonnad on tegutsesivõimekad.

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 439.

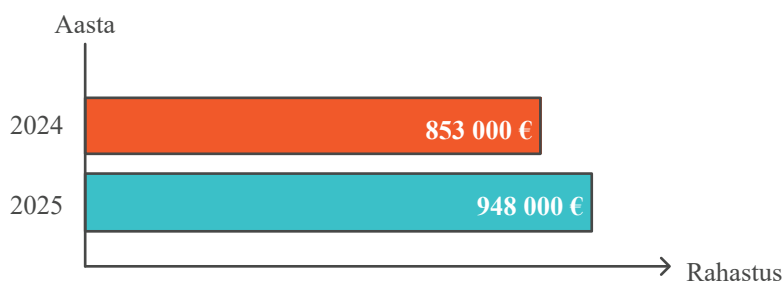
(2) 2024. aasta riigieelarve seletuskiri – Siseministeeriumi valitsemisala kulude jaotus tulemusvaldkond Sidusühiskond programmi Erakondade rahastamine tegevuste lõikes: **-5 187 000 €**

Rahandusministeerium. 2024. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2024). lk 294.

(3) 2025. aasta riigieelarve seletuskiri – Siseministeeriumi valitsemisala kulude jaotus tulemusvaldkond Sidusühiskond programmi Erakondade rahastamine tegevuste lõikes: **-4 931 000 €**

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 435.

Haridus- ja Teadusministeerium suurendas 2025. aastal programmi „Tark ja tegus rahvas“ raames noorte kodanikuosaluse ja õiguste kaitsmise (OSA) tegevuste rahastust 95 000 € võrra, mis on 11,3% rohkem kui eelmisel aastal. Programmi raames rahastatakse Eesti noorteühinguid ja osalusprogrammi.

(1) Programmi Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA) tegevuse raames toetatakse noorteühinguid ja noorte osalusprogramme ning programmi eesmärk on, et noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud.

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 113.

(2) 2024. aasta riigieelarve seletuskiri – Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kulude jaotus tulemusvaldkond Tark ja tegus rahvas programmi Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA) tegevuste lõikes: **-853 000 €**.

Rahandusministeerium. 2024. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2024). lk 63.

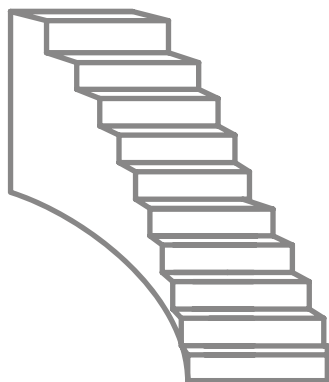
(3) 2025. aasta riigieelarve seletuskiri – Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala kulude jaotus tulemusvaldkond Tark ja tegus rahvas programmi Noorte kodanikuosaluse toetamine ja õiguste kaitsmine (OSA) tegevuste lõikes: **-948 000 €**

Rahandusministeerium. 2025. aasta riigieelarve seaduse eelnõu seletuskiri. (2025). lk 91.

Haridus- ja Teadusministeeriumi kärped noortevaldkonnas lähevad vastuollu Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud “Noortevaldkonna arengukava 2021–2035” eesmärkidega.

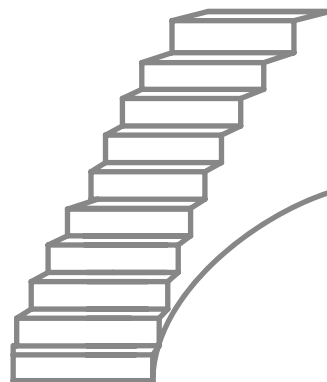
Kärbete elluviimine

Vastuolus “Noortevaldkonna arengukava 2021–2035” eesmärkidega

Rahastuse säilitamine

Valik toetab strateegilisi eesmärgi ja tagab jätkuva toetuse noorte õigustele ja kaasatusele.

(1) Noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud. Tegevussuunad: 2.1. Eelduste loomine noorte usalduse kasvaks ja seotuseks riigi suhtes; 2.2. Noorte osalemine ja arvamuse ärakuulamine kõigil valitsemistasanditel; 2.3. Noorte kodanikuaktiivsuse võimendamise.

Haridus- ja Teadusministeerium. Noorte valdkonna arengukava 2021-2035. (2021).

(2) Lisaks on arengukava oluliseks eesmärgiks kvaliteetse noorsootöö, huvihariduse- ja tegevuse kättesaadavuse tugevdamine üle Eesti, mis aitaks luua kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemustepagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks. Vaimset tervist toetades ning ühiskonnast eemaldumist ennetades on arengukava fookuseks ka noorte üksijäämise ja eemaldumise varajane märkamine ning kindlustunde kadumise ennetamine suurendades noore ümber olevat turvavõrgustikku.

Baltic News Service. (2021). Valitsus kinnitas järgmiseks 15 aastaks noortevaldkonna arengukava. Postimees.